

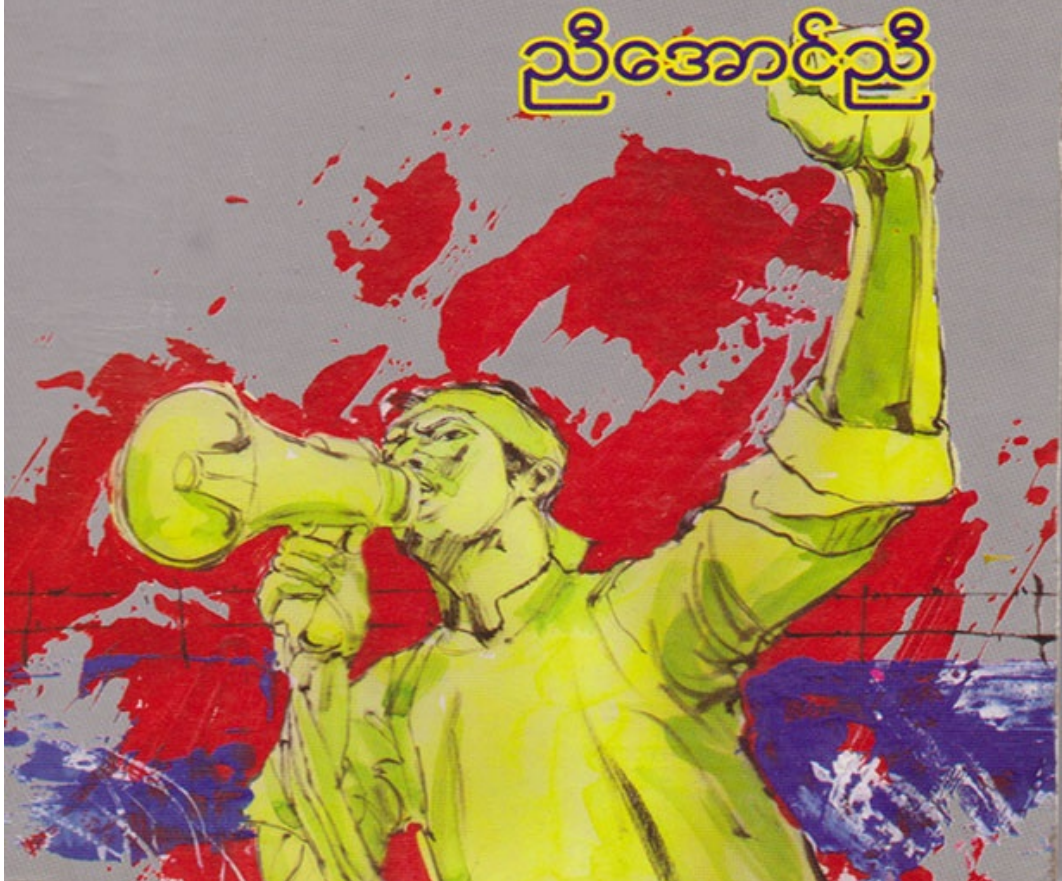

နီဆောင်စာပေ

နေရာ နှင့် ငဝဒနာ

စုစည်း : မှုဆောင် : ပါ : များ :

ညီအောင်ညီ

အထူးကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

ကျွန်တော်အား လွတ်လပ်စွာစာရေးသားခွင့်ပေးခဲ့သော
မိခင်နှင့်အဒေါ်တို့အား လည်းကောင်း၊ စာအုပ်ဖြစ်မြောက်အောင်၊ စာရေးသားအောင်
အဖက်ဖက်မှ ကူညီပေးခဲ့ သော ဆရာမ
ဒေါ်ကြူကြူသင်း(အမေကြူ)အားလည်းကောင်း၊ ‘ညီအောင်ညီ’ ဆိုသော
ကလောင်အမည်ကို မွေးဖွားပေးခဲ့သော ဆရာအကယ်ဒမီ
မြင့်ဦးဦးမြင့်အားလည်းကောင်း၊ ကျွန်တော့်စာမူများအား
ရွေးချယ်ထည့်သွင်းပေးခဲ့သော The Daily Eleven သတင်းစာနှင့် Right Time News
Journal တို့အားလည်းကောင်း၊ စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးနှင့် ဖြန့်ချိရေး အပိုင်းတွင်
အပြည့်အဝကူညီပေးခဲ့သော ရန်အောင်စာပေမှ ကိုလှတိုးနှင့်ဇနီးတို့အားလည်း
ကောင်း၊ ကျွန်တော့်စာအုပ်များအား ဝယ်ယူအားပေးဖတ်ရှုဝေဖန်ပေးကြသော
သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေများနှင့် စာဖတ်ပရိသတ်အပေါင်းတို့အား
ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။

ညီအောင်ညီ

၀၉-၄၂၀၀၁၅၃၂၅

* * *

ငါ၊ ငါ့အဖွဲ့အစည်း၊ ငါ့လူမျိုး၊
ငါ့နေရာဆိုပြီး ပညတ်အနေနဲ့
ကိုင်စွဲထားခွင့်ရှိပေမယ့် လုပ်ရပ်တိုင်းမှာ၊
အပြောအဆို၊ အပြုအမူတိုင်းမှာ
ငါဆိုတဲ့အတ္တနဲ့မလုပ်ကြဖို့၊
မပြောကြဖို့၊ မတိုက်ခိုက်ကြဖို့တော့
အမြဲလိုအပ်ပါတယ်...

ကိုယ့်နေရာ၊ သူ့နေရာ၊ တတိယနေရာ

‘အသက် ၁၀၀ မနေရသော်လည်း အမှု ၁၀၀

ကြုံတွေ့ရတတ်တယ်’ ဆိုတဲ့ မြန်မာစကားရှိပါတယ်။ အဲဒီ စကားအတိုင်းပါပဲ။
လူရယ်လို့ဖြစ်လာကတည်းက ဘဝမှာကြုံရ၊ ဆုံရ၊ ဖြေရှင်းခဲ့ရတဲ့ ပြဿနာတွေ၊
အကျပ်အတည်းတွေဆိုတာ ၁၀၀ မကတာတော့ အသေအချာပါပဲ။ ဘဝနဲ့ဆန္ဒတစ်
ထပ်တည်းကျဖို့ဆိုတာ မလွယ်ကူတာကြောင့် ပြဿနာဆိုတဲ့အရာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့
အနီးမှာကို ရှိနေတတ်တာပါပဲ။

ပြဿနာဖြစ်ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုဖြေရှင်းခဲ့ကြသလဲ

ဆိုတာက မေးသင်းတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုပါ။ တရားသဖြင့် ဖြေရှင်းခဲ့ကြတာလား။
တရားမဲ့စွာ ဖြေရှင်းခဲ့ကြတာလား။ နိုင်ရင်ပြီး ရောသဘောမျိုးနဲ့
ဖြစ်သလိုဖြေရှင်းခဲ့ကြတာလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေက အကြိမ်ကြိမ်မေးနေသင့်တဲ့
မေးခွန်းတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ ပြဿနာကို စနစ်တကျကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမယ့်အစား
ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ၊ ကိုယ်ပြောချင်တာ၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တာကိုချည်းပဲ ရှေ့တန်းတင်ပြီး
ပြောဆိုဖြေရှင်းခဲ့ကြတာတွေ ကြောင့် မဖြစ်သင့် မဖြစ်ထိုက်တဲ့ အကျိုးမဲ့ကိစ္စတွေ
လူမှုလောကထဲမှာ ဖြစ်လာရတော့တာပါပဲ။

“Conflict” ဆိုတဲ့ သဘောထားကွဲလွဲမှု၊ အငြင်းပွားမှု၊
ဆန့်ကျင်မှုဆိုတာတွေက လူမှုလောကထဲမှာ ခုလည်းကြုံရ၊
နောင်လည်းကြုံရဦးမယ့်အရာတွေပါ။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတင်မကပါ ဘူး။
တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ အဲဒီ ကွဲလွဲမှု၊ အငြင်းပွားမှုဆိုတဲ့ “အားပြိုင်မှု” တွေဟာ
ကြုံတွေ့နေကြရတာ ပါပဲ။ အဲဒီ ကွဲလွဲမှု၊ မတူညီမှုတွေကို
ဘယ်လိုဖြေရှင်းကြလဲဆိုတဲ့ ဖြေရှင်းနည်းတွေကသာ လူတွေရဲ့ သိမ်မွေ့မှုနဲ့
ကြမ်းတမ်းမှုတွေကို သရုပ်ဖော်ကြည့်လို့ရမှာပါ။

ပြဿနာဖြစ်ပြီဆိုရင် တစ်ယောက်တည်း၊ တစ်ဖက်တည်း
မဟုတ်တာတော့ အသေအချာ ပါပဲ။ အခြားတစ်ယောက်၊ ဒါမှမဟုတ်
အခြားတစ်ဖက်ဆိုတာ ရှိနေပါပြီ။ သူကလည်း သူမှန်တယ် လို့ ဇွတ်တင်းခံနေရင်
ကိုယ်ကလည်း မမှားဘူးလို့ ဇွတ်တင်းခံနေရင် ပြဿနာက ဖြေရှင်းဖို့ မလွယ်
နိုင်တော့ပါဘူး။

ကိုယ်ကလည်း ‘သူ့နေရာမှာဆိုရင်’ ဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးနဲ့
ဝင်ကြည့်ပေးခဲ့ဖူးလား။ ‘သူသာ ငါ့ နေရာမှာဆိုရင်’ ဆိုတဲ့အတွေးမျိုးနဲ့
ဝင်ကြည့်ပေးခဲ့ဖူးလားဆိုတဲ့ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် မျှမျှတတ တွေးပြီး ပြဿနာတွေကို
ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြရင် လူမှုလောကထဲက ‘Conflict’ တွေကို ငြိမ်းချမ်းစွာဖြေ
ရှင်းနိုင်ကြမှာပါ။

ပြဿနာတစ်ခုကို အခြေခံပြီး သူ့နေရာ၊ ကိုယ့်နေရာဆိုတဲ့နေရာတွေကို အပြန်အလှန်ဝင် ကြည့်နိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်ပါတယ်။ အဲဒီ လိုအပ်ချက်အလှန် သူ့ဘက်၊ ကိုယ့်ဘက်မျှမျှတတတွေး ခေါ်ပေးမယ်၊ မျှမျှတတဖြေရှင်းကြမယ်ဆိုရင် လူမှုလောကကြီးမှာ ပြဿနာတစ်ခုကို အခြေခံပြီးအ ကြမ်းဖက်မှုတွေ၊ အားပြိုင်မှုတွေ လျော့နည်းနိုင်ပြီး အပြန်အလှန်လေးစားနိုင်ကြမှာပါ။

နောက်တစ်ခုက ‘Third person’ ဆိုတဲ့ တတိယပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့ နေရာကနေ ဖြေ ရှင်းခြင်း၊ နေခြင်းပါပဲ။ မိမိနဲ့တခြားတစ်ယောက်ယောက်ပြဿနာဖြစ်ပြီဆိုခဲ့ရင် ကြားလူတစ် ယောက်အနေနဲ့ မိမိနဲ့တခြားတစ်ယောက်ကြားကနေခွဲထွက်ပြီး မျှမျှတတဖြေရှင်းခြင်း၊ မျှမျှတတ တွေးပေးတတ်တဲ့ တတိယပုဂ္ဂိုလ် ‘Third Person’ နေရာကနေ ဖြေရှင်းတတ်ဖို့လည်း လိုတာပါပဲ။ တတိယပုဂ္ဂိုလ်၊ တတိယနေရာမှာလည်း နေကြည့်စေချင်ပါတယ်။

လူဆိုတာ ‘အတ္တရဲ့သားကောင်း’တွေဖြစ်ကြတာမို့ အတ္တကိုရှေ့တန်းတင်ပြီး ဖြေရှင်းတတ် ကြပါတယ်။ ကိုယ်မှန်တယ်ဆိုတဲ့ အရာကြီးကို အတင်းဆုပ်ကိုင်တတ်ကြပါတယ်။ ‘ငါမှငါဆိုတဲ့’ ‘ငါ့ နေရာ’ကို အသေအချာ ဆုပ်ကိုင်တတ်ကြပါတယ်။ ‘သူ့နေရာ’ ဆိုတဲ့တခြား ‘တစ်ဖက်ရဲ့’ နေရာ လေးကို ဝင်ကြည့်ပေးဖို့ရာ မစဉ်းစားမိတတ်ကြပါဘူး။

သူ့မှာရှိတဲ့အတ္တ၊ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့အတ္တတွေဆိုတာ ကိုယ်စီထိန်းကွပ်နိုင်မှု မရှိခဲ့ရင် အမြဲထိပ် တိုက်ရင်ဆိုင်ရန်ဖြစ်နေကြမယ့် အရာတွေပါပဲ။ အဲဒီ အတွက် သဘောထားကြီးမှုဆိုတာ လိုအပ်လာ ပါတယ်။ တကယ်တော့ သူ့နေရာ၊ ကိုယ့်နေရာ၊ သူ့ဘက်၊ ကိုယ့်ဘက် မျှမျှတတတွေးခေါ်ပေးတတ် ခြင်း၊ မျှမျှတတ ဖြေရှင်းပေးတတ်ခြင်းတွေဟာ သဘောထားကြီးခြင်းတွေပါပဲ။ သူ့နေရာ၊ ငါ့နေရာ ကနေခွဲထွက်ပြီး တတိယပုဂ္ဂိုလ်၊ တတိယနေရာကနေ ဝင်ကြည့်ပေးပြီး မျှမျှတတတွေးပေးခြင်း၊ မျှမျှတတဖြေရှင်းပေးခြင်းတွေဟာ

သဘောထားကြီးမှုတွေပါပဲ။ အဲဒီ လိုသဘောထားကြီးမှုတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ဘဝမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါတယ်။

တစ်ဖက်တစ်ဖက်မှာ အမိအရဆုပ်ကိုင်ပြီး ငါသာမှန်တယ်လို့ ယူဆနေရင်တော့ အစွန်းတစ် ဖက်က အမြဲထွက်နေမှာပါ။ ‘မန္ဈိမ ပဋိပဒါ’ဆိုတဲ့ အလယ်အလတ်ကျင့်စဉ်၊ အလယ်အလတ်လမ်း စဉ်ကို မလျှောက်လှမ်းနိုင်သေးသရွေ့ တစ်ဖက်စွန်းအတွေးတွေ၊ တစ်ဖက်စွန်းကျနေတဲ့ အပြုအမူ တွေက ရှိနေမှာပါပဲ။ တစ်ဖက်စွန်းကျတဲ့အတွေးတွေနဲ့ ပြုမူလှုပ်ရှားတဲ့နေရာဒေသတွေဆိုတာ မငြိမ်းချမ်းနိုင်ပါဘူး။

အတ္တဦးဆောင်တဲ့ငါ့နေရာ၊ အတ္တလွှမ်းမိုးတဲ့ ငါဆိုတဲ့နေရာတွေမှာ မနေမိအောင်၊ အမြဲမနေ မိအောင်၊ ရုန်းထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြရမှာပါ။ လောကမှာ ဆုံးမရအခက်ဆုံးသူတွေဟာ ‘တခြားမဟုတ်’ ပါဘူး။ ‘မိမိကိုယ်တိုင်’ပါပဲ။

လောဘအမှောင်၊ ဒေါသအမှောင်၊ မောဟအမှောင်တွေက ဖြစ်ရပ်တိုင်းမှာ လွှမ်းမိုးနေခဲ့ရင် ‘ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု’နဲ့ ဝေးနေကြရဦးမှာပါပဲ။ ငါ၊ ငါ့အဖွဲ့အစည်း၊ ငါ့လူမျိုး၊ ငါ့နေရာဆိုပြီး ပညတ်အ နေနဲ့ ကိုင်စွဲထားခွင့်ရှိပေမယ့် လုပ်ရပ်တိုင်းမှာ၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူတိုင်းမှာ ငါဆိုတဲ့အတ္တနဲ့ မလုပ်ကြဖို့၊ မပြောကြဖို့၊ မတိုက်ခိုက်ကြဖို့တော့ အမြဲလိုအပ်ပါတယ်။

ငါဆိုတဲ့နေရာမှာ အမြဲမနေသင့်ပါဘူး။ သူဆိုတဲ့ နေရာလေးကိုလည်း ဝင်ကြည့်စေချင်ပါ တယ်။ အဲဒီ ကတစ်ဆင့် ‘ကိုယ်ရယ်၊ သူရယ်’ ဆိုတဲ့ နှစ်ဦးကြားက ခွဲထွက်ပြီး ကိုယ်နဲ့သူ့ကို ဘက်မ လိုက်ဘဲ တတိယပုဂ္ဂိုလ်၊ တတိယနေရာကနေ မျှမျှတတဖြေရှင်းပေးတဲ့သူ၊ မျှမျှတတတွေးခေါ်ပေး တဲ့နေရာမှာနေပေးတတ်တဲ့ အလေ့အထလေးတွေလည်း ထွန်းကားစေချင်ပါတယ်။ ဖြစ်စေချင်ပါ တယ်။

ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် ကျွန်တော်တို့လူသားတွေက ‘ကိုယ့်နေရာမှာ’

‘ငါဆိုတဲ့နေရာ’မှာပဲ အမြဲနေတတ်ကြလို့ပါ။ သူ့နေရာမှာလည်း နေကြည့်ပေးပါ။
တတိယနေရာမှာလည်း နေကြည့်ပေး ပါ။ တစ်ခုခုတော့ အဖြေထွက်လာမှာပါ။

The Daily Eleven သတင်းစာ

(၂၅-၄-၂၀၁၄)

*

‘ဒါတို့ပြည်၊ ဒါတို့မြေ’ဟု
ကြွေးကြော်နေကြပေမယ့်
ဒို့မပိုင်တာတွေက များနေသည်။
မြန်မာပြည်မှာမွေး၊ မြန်မာပြည်မှာ
ကြီးပြင်းခဲ့ကြသော
မြန်မာပြည်သားအချို့အတွက်
မြန်မာ့မြေပေါ်မှာ
ခြေချစရာနေရာမရှိ။
နေစရာအိမ်မရှိ။
ထိုအဖြစ်အပျက်တွေကို
မြင်တွေ့နေရတော့
‘နှိုင်းချိန် ယှဉ်ပြစရာတွေ’က
ရှိလာပြန်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသား
မဟုတ်သည့်သူတွေက
နည်းမျိုးစုံဖြင့် နေရာများစွာ၊

မြေများစွာရှိနေကြသည်။

အကာအကွယ်တွေရနေကြသည်။

နေရာနဲ့ဝေဒနာ

‘ဖြစ်နိုင်ရင် ဒီနေရာလေးမှာပဲ ခေါင်းချတဲ့အထိ နေသွားချင်တယ်။

ဒီနေရာလေးကနေ ထွက် မသွားချင်ဘူး။ ဒီနေရာလေးကနေ ရွှေ့ရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်မတို့ရင်ထဲမှာ ဘယ်လောက်ထိပူ လောင်နေရလဲဆိုတာ ကျွန်မတို့အသိဆုံးပါ။ ရှင်တို့ ကျွန်မတို့နေရာကနေ ခံစားကြည့်ပေးပါလား။ အခြေတကျဖြစ်နေတဲ့ နေရာတစ်ခုကနေ ဘာဖြစ်မယ်မသိတဲ့နေရာတစ်ခုကို ဘယ်လိုစိတ်မျိုးနဲ့ ကျွန်မတို့က ရွှေ့ရမှာလဲ။ ကျွန်မတို့ဘဝ အောက်ဆုံးထိထိုးကျနေပါစေဦး။ မစားတစ်လှည့် စားတစ် လှည့်နေနေရပါစေဦး။ ကျွန်မတို့ရဲ့ မူလနေရာကိုချစ်တယ်။ ကျွန်မတို့နေရာဟာ ကျွန်မတို့ရဲ့ကမ္ဘာ ပါပဲ။ ရှင်တို့တွေ မျှမျှတတတွေးကြည့်ပေးပါ’

ရွှေ့ပြောင်းခံပြည်သူတစ်ဦးရဲ့ ရင်ဖွင့်စကားပါ။ သူတို့နေရာကို ဝင်ပြီးခံစားကြည့်မိပါတယ်။ သက်သာရာဘာတစ်ခုမျှမရှိ။ သူတို့၏ ဘဝအချိုးအကွေ့တစ်ခုက သေးသေးမွှားမွှားမဟုတ်။ အ ဆင်မပြေမှုများစွာ၊ ဝေဒနာများစွာ၊ သောကများစွာဖြင့်ပါ။ မိသားစုလိုဆိုကတည်းက တစ်ယောက် တည်းမဟုတ်၊ အနှောင်အဖွဲ့တွေ သံယောဇဉ်တွေဖြင့် ချည်နှောင်ထားသော အဖွဲ့အစည်းငယ်တစ် ခုပင်။ သံယောဇဉ်ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် ကမ္ဘာငယ်လေးတွေ အေဝးသို့လွင့်စဉ်သွားသည့် အခါတွင် ဘဝတွေက ‘ဖရီဖရဲ’ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုဒုက္ခမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က ခံစားခဲ့ရဖူးသည်။ ‘၈၈ အရေးအခင်း’ အပြီး အင်းစိန် ဆယ်မိုင်ကုန်းမှာ နေခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့ရပ်ကွက်သားတွေကို ပြောင်းရွှေ့ခိုင်းခဲ့ဖူးသည်။

ထိုသို့ပြောင်းရွှေ့ခဲ့စဉ်က ခံစားခဲ့ရသော ဝေဒနာများကြောင့်
ယနေ့ခေတ်ပြောင်းရွှေ့ခံပြည်သူများ ဘယ်လိုခံစားကြရသည်ကို
ကိုယ်ချင်းစာမိသည်။ ဘာကြောင့်ကြောင့် ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရသည်ဆို သည်ကို
မပြောချင်တော့သော်လည်း မပြောင်းချင်ဘဲ ပြောင်းရွှေ့ရသည်ကတော့
အမှန်တရားပင် ဖြစ်သည်။

ဝန်ထမ်းများကို ရာထူးတိုး၍ နယ်ပြောင်းရခြင်းမျိုးလည်းမဟုတ်ပါ။
ငွေကြေးတတ်နိုင်၍ တစ်ရွာတစ်ကျိဆောက်၍
ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခြင်းမျိုးလည်းမဟုတ်ပါ။ မလွန်ဆန်နိုင်သော အာဏာ
ပါဝါများကြောင့် မခွဲချင်သောနေရာကို ခွဲခဲ့ရ၏ ။ မသွားချင်သောနေရာကို
သွားခဲ့ရ၏ ။ အသစ်အ ဟောင်းနှစ်ခုကြားမှာ သောကပရိဒေဝ၊ နာကြည်းမှုတွေ၊
ဝေဒနာတွေက အပိုဆုတွေ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နေရာနောက်မှာ
ဝေဒနာကပ်ပါလာစမြဲပင်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အသက်က ရှစ်နှစ်သာရှိသေးသည်။
ရွှေ့ပြောင်းပေးသော စစ်ကားကြီး များပေါ်သို့ မတက်ချင်တက်ချင်ဖြင့်
လေးလံစွာတက်ခဲ့ကြရသည်။ ကားဘီးမရွေ့ခင်အားလုံး၏ မျက်စိများက မိမိ၏
နေရာဟောင်းများဆီသို့သာ။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုသည်လည်း ကျွန်တော်တို့
ခြံကြီးကို သံယောဇဉ်မကင်းစွာဖြင့် ကြည့်နေမိကြသည်။ ခွေးကြီးရန်လုံကလည်း
တစ်အိအိဖြင့်။

မိမိမခွဲခွာချင်သော နေရာဟောင်းလေးများကို နောက်ဆုံးအနေဖြင့်
ကြည့်ခဲ့ရပြီး ရင်ကွဲနာ ကျခဲ့ရသူတွေ၊ မူးလဲမေ့မြောသွားတဲ့သူတွေရှိခဲ့သည်။
အသက်ဆုံးရှုံးသည်အထိ ခံစားမှုပြင်းထန် သည့် သူတွေလည်းရှိသည်။
ထိုစဉ်ကတည်းကပင် ‘နေရာဆိုသည်မှာ’ လူသားတို့၏ နှလုံးသည်း ပွတ်ဆိုသည်ကို
ဉာဏ်မမီတမီဖြင့် နားလည်ခံစားမိခဲ့သည်။

အရွှေ့အပြောင်းတွေကြားတွင် ကလေးများ၏

ပညာရေးအနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲက
တစ်ခုမကများစွာရှိနေပြန်၏။ နေရာသစ်တစ်ခုမှာ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်ဖို့ အတွက်
ရုန်းကန်မှုတွေက များစွာပင်။ ဆွေးမြည့်ပူဆွေးနေသော ဝေဒနာတို့ကို
အတင်းအကျပ်ဖြေ သိမ့်ရပြန်၏။ ပြောင်းရွှေ့ရခြင်း၏ တရားခံဖြစ်မှုများကို
မုန်းတီးနာကြည်းရသောဝေဒနာအထွတ် အထိပ်များကို
ကြိတ်မှိတ်ကုစားရပြန်သည်။ နေရာအရွှေ့တစ်ခုအတွက် ရင်ထဲတွင် မရွှေ့နိုင်သေး
သောဝေဒနာတွေက များစွာများစွာရှိနေပါ၏။ အရွှေ့ခံပြည်သူများနည်းတူ
အသိမ်းခံပြည်သူများ၏ ဝေဒနာများသည်လည်း ဤရွှေ့ဤမျှဟုပြောပြ၍
မရအောင်ပင်။ ကိုယ်ချင်းစာတရားထား၍ ဖြေရှင်း ပေးစေလိုပါသည်။ နေရာများ၏
ဝေဒနာများက များလေစွဟု ဆိုချင်မိပါသည်။

လူဆိုသည်မှာ ‘ကိုယ်မွေးဖွားနေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသ၊
ရဟန်းပြုခဲ့ရာနေရာ၊ တရားထူးရရာ နေရာတွေကို’မမေ့သင့်ဘူးလို့
ဗုဒ္ဓရဲ့ပိဋကတ်တော်တွေမှာ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့
မွေးဖွားနေထိုင်ရာနေရာကို လုံးဝမမေ့သင့်ကြသည်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဆန္ဒ၊
သဘောတူညီမှုမပါဘဲ နေရာတစ်ခုကို ရွှေ့ခဲ့ရသည်ဆိုတော့ နေရာဟောင်းကို
ကြည့်မိတိုင်း သတိရတိုင်း ခံစားမှုဝေဒနာတို့က အတိုင်းမသိဖြစ်ပေါ်လာစမြဲပင်။
နေရာနောက်က ဝေဒနာတို့၏ အရိပ်ကားကြီးမားပါ၏။
လူများစွာရွှေ့ပြောင်းမှုထဲတွင် ပါဝင်နေသည့်အခါ များစွာသောလူများစွာတို့၏
နှလုံးသားထဲတွင် နေရာအတွက် ဝေဒနာတွေများစွာရှိနေခဲ့သည်။

‘ဒွန်းစဏ္ဍားတွေဆိုတာ သူများတွေ ငိုကြွေးချက်မနဲ့
အသုဘရုပ်အလောင်းထမ်းလာတာမြင် လေ သူကပြုံးလေပဲတဲ့။ သူများငိုလေ
သူ့အတွက်အကျိုးရှိလေကိုးကွ။ သူများတွေ အခက်တွေ့
လေပျော်နေတတ်ကြသူတွေဟာ ဒွန်းစဏ္ဍားပျော် ပျော်နေကြသူတွေ’ဟု
မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး က ‘စီးပွားရှာပြည်နာမှ’ဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်အောက်က

တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားများကို ထိုသို့ဆုံးမခဲ့ ဖူးသည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအတွင်းမှာ နေရာတစ်ခုအတွက် ဒွန်းစဏ္ဍားအပျော် ပျော်နေသည့်သူ တွေရှိနေပါလားဟု နေရာနှင့်ပတ်သက်ပြီး မှတ်ချက်ချမိသည်။

တခြားအစွဲတွေ ကင်းကြသော်လည်း ‘နေရာစွဲ’ဆိုသည်မှာ လူတိုင်းတွင်ရှိတတ်ပါသည်။ ကိုယ့်နေရာ၊ ကိုယ့်ဒေသ၊ ကိုယ့်ရပ်ရွာကို ချစ်တတ်သည့်သဘာဝက လူတိုင်းတွင်ရှိပါ၏ ။ မတတ် သာသည့် မရှောင်လွှဲနိုင်သည့် အခြေအနေအချို့မှလွဲ၍ ကိုယ့်ရပ်ရွာ၊ ကိုယ်ဒေသကို မစွန့်ခွာချင်သူ တွေများပါသည်။

ကျူးကျော်တွေကို အင်အားသုံးနှိမ်နင်းဖြေရှင်းနေသည်ကိုလည်း နေရာအနှံ့မြင်တွေ့ ကြား သိနေရသည်။ ဘာကြောင့် ကျူးကျော်ကြသည်။ ဘာကြောင့်နှိမ်နင်းရသည်ကလည်း အကြောင်း ကိုယ်စီရှိနေကြသည်။ မကောင်းသည့် အကျင့်တစ်ခုကိုတော့ ကြားကနေမြင်တွေ့မိသည်။ တစ် အိမ်စ၊ နှစ်အိမ်စ စဆောက်စဉ်က လက်ပိုက်ကြည့်နေကြသည်။ များပြားလာမှ နှစ်ချီကြာမှ အင် အားသုံးဖြေရှင်းသည်က မကောင်းဟုမြင်မိပါသည်။ သဘာဝမကျသော မူဝါဒအချို့ကို ပြင်ဆင်ဖို့လို နေသည်ဟု ‘နေရာက’ ညွှန်ပြခဲ့သည်။

‘ဒါတို့ပြည်၊ ဒါတို့မြေ’ဟု ကြွေးကြော်နေကြပေမယ့် ဒို့မပိုင်တာတွေက များနေသည်။ မြန်မာ ပြည်မှာမွေး၊ မြန်မာပြည်မှာကြီးပြင်းခဲ့ကြသော မြန်မာပြည်သားအချို့အတွက် မြန်မာ့မြေပေါ်မှာ ခြေ ချစရာနေရာမရှိ။ နေစရာအိမ်မရှိ။ ထိုအဖြစ်အပျက်တွေကို မြင်တွေ့နေရတော့ ‘နှိုင်းချိန်ယှဉ်ပြစရာ တွေ’ကရှိလာပြန်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသားမဟုတ်သည့်သူတွေက နည်းမျိုးစုံဖြင့် နေရာများစွာ၊ မြေ များစွာရှိနေကြသည်။ အကာအကွယ်တွေ ရနေကြသည်။ နိုင်ငံသားများအတွက် နေရာနောက်က ဝေဒနာများကား ပြင်းထန်လွန်းပါသည်။ နေရာနှင့်ဝေဒနာအတွက် ဖြေရှင်းပေးရန် မည်သူ့မှာတာ ဝန်ရှိပါသနည်း။ မြေယာမဲ့၊ အိမ်ရာမဲ့များအတွက် တစ်နည်းပြောရသော် မြန်မာပြည်သားများဖြစ်ပြီး

မြန်မာပြည်တွင် နေစရာမရှိသူများအတွက် မြန်မာပြည်အစိုးရနှင့်
မြန်မာပြည်သူပြည်သားများ ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းအဖြေရှာပေးဖို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။
နေရာနောက်က ဝေဒနာများအတွက် ဖြေရှင်းပေးနိုင် ပါစေဟု ဆန္ဒပြုမိပါသည်။ ။

The Daily Eleven သတင်းစာ

(၁-၃-၂၀၁၄)

*

ကျွန်တော်တို့အတွက်ရရှိခဲ့တဲ့
သင်ခန်းစာကတော့
အချိန်ကိုအကျိုးရှိရှိအသုံးပြုမှသာလျှင်
ကျွန်တော်တို့လိုချင်တဲ့
‘နေရာ’ဆိုတာကိုရကြမှာပါ။
အဲဒီ အတွက် ကျွန်တော်အပါအဝင်
အားလုံးသောနိုင်ငံသားတွေဟာ
မိမိကိုယ်ပိုင်အချိန်ကို မဖြုန်းတီးဖို့လိုသလို
သူတစ်ပါးအချိန်တွေကိုလည်း
မခိုးမိစေဖို့ လိုအပ်....

အချိန်နဲ့နေရာ

‘ပြက္ခဒိန်တွေပေါ်ကို ကျွန်မခဏခဏရောက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်မက အချိန်မှန်တတ် တဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့’။ အဲဒီ စကားကိုပြောခဲ့တဲ့ သူက
ကမ္ဘာကျော်ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ‘မာရီလင်မွန်ရီး’ ပါ။ သူပြောတဲ့အတိုင်းပါပဲ။

ကမ္ဘာကျော်ရပ်ရှင်မင်းသမီးဖြစ်နေပေမယ့် အချိန်ကိုမလေးစားခဲ့သလို
ဖရိုဖရဲဆန်ခဲ့တဲ့သူ့ဘဝဟာ တိုတောင်းခဲ့တယ်ဆိုတာကို အားလုံးအသိပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေကရော အချိန်တွေကို
အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုခဲ့ကြလားဆိုရင် အားမရစွာနဲ့ဘဲ ဖြောကရမှာပါ။ တစ်ခါတလေ
ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် သိသိသာသာရော၊ မသိ မသာရော အချိန်တွေကို
ဖြုန်းတီးခဲ့ကြပါတယ်။ တစ်ခါတလေမှာ ပတ်ဝန်းကျင်က ကိုယ့်အချိန်တွေ ကို
ယူဖြုန်းသွားတဲ့အခါမှာ အကြိမ်ရေများရင် များလာသလို အချိန်ကိုတန်ဖိုးထား
နာလည်သူတွေ အတွက် အများကြီးနစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေ ဖြစ်စေတာပါပဲ။

လောကမှာ အစားပြန်မရတဲ့အရာတွေဟာ ‘အချိန်နဲ့မိဘ’ပါပဲတဲ့။
နောက်ပြန်မလှည့်တတ် တဲ့ အချိန်တွေကို အမိအရဖမ်းဆုပ်မယူခဲ့ဘူးဆိုရင်
နောင်တတရားတွေ ရင်မှာပိုက်ရတော့မှာပါ။ လူတိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်အချိန်ဆိုတာ
ကိုယ့်တွက်ကိန်းနဲ့ ကိုယ်ရှိနေနိုင်ကြတာပါပဲ။ အဲဒီ အတွက် မိမိ ကိုယ်တိုင်
ကိုယ့်အချိန်ကိုယ်လေးစားတတ်မယ်ဆိုရင် သူတစ်ပါးရဲ့အချိန်ကိုလည်း
လေးစားတတ် လာမှာပါ။

ဖိတ်စာတွေထဲမှာ အစည်းအဝေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခမ်းအနားတစ်ခုပဲဖြစ်ဖြစ်
‘ဘယ်နှစ်နာရီအ ရောက်ကြပါ’ဆိုတာမျိုးပါလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
သတ်မှတ်ထားတဲ့နာရီအတိုင်းရောက်အောင်လာ တဲ့သူဆိုတာ ရှားပါတယ်။
နောက်တစ်ခုက သတ်မှတ်ထားတဲ့အချိန်အတိုင်း အတိအကျကျင်းပတဲ့ ပွဲ၊
အခမ်းအနားဆိုတာကလည်း ရှားပါတယ်။ ဟိုလူစောင့်၊ ဒီလူစောင့်၊
ဟိုလူမလာသေးလို့၊ လူကြီး မလာသေးလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာတွေက အချိန်ကို
အတိအကျလိုက်နာသူတွေအတွက် များစွာ စိတ်ပျက်စရာကြီးပါ။

မြန်မာပြည်က အခမ်းအနား၊ ပွဲတော်မျိုးစုံမှာ
အချိန်ကိုလေးစားတတ်မှုက နိုင်ငံတကာကို မမီသေးဘူးလို့ပြောရမှာပါပဲ။
အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြားသားတော်တော်များများဟာ အချိန်နဲ့ပတ်သက် လာရင်

လေးစားမှုအပြည့်ရှိကြပါတယ်။ ဒီအချိန်စမယ်ဆိုရင်
ဘယ်သူမျှန်နှာမှမထောက်တတ်ပါဘူး။ အတိအကျစတတ်၊
လုပ်ဆောင်တတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသားတွေလည်း အချိန်ကို
လေးစားတတ်မှုစံချိန်တွေကို မြှင့်တင်ကြရတော့မှာပါ။

‘စက္ကန့်၊ မိနစ်၊ နာရီ’စသော အချိန်တိုလေးများကို
ပေါင်းစည်းထားခြင်းသည်ပင် အသက် မည်၏။ ထို့ကြောင့်
အသက်ကိုတန်ဖိုးထားရမည်။ ‘ကုသိုလ်၊ ပညာ၊ ဥစ္စာ’သုံးမျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုး
ကိုမျှမရဘဲ အချိန်ကိုဖြုန်းတီးသူများသည် အသက်ကိုဖြုန်းတီးသူများပင်ဖြစ်သည်ဟု
မေတ္တာရှင် ဆရာတော်အရှင်ဇေယျက အချိန်နှင့်ပတ်သက်၍ လေးစားမှုရှိရန်
ဆိုဆုံးမခဲ့ပါတယ်။

တကယ်တော့အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိအသုံးချတတ်သူများဟာ
ဘဝမှာနေရာကောင်း၊ ဌာန ကောင်း၊ အောင်မြင်မှုကောင်းတွေဆိုတဲ့
‘နေရာ’တစ်ခုကိုရဖို့ မခဲယဉ်းပါဘူး။ အဲဒီ အတွက် ပေးဆပ် မှုက အချိန်ကို
အကျိုးရှိရှိအသုံးပြုခဲ့ခြင်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့တွေဟာ အစားထိုးမရတာ အချိန်ဖြစ်
တယ်ဆိုတာကိုလည်း သိကြတာပါပဲ။ အချိန်ကို
အကျိုးရှိရှိအသုံးချကြရမယ်ဆိုတာကိုလည်း နားလည်တတ်ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့
ကျွန်တော်တို့တွေအနေနဲ့ သိထားတဲ့အတိုင်း နားလည်ထားတဲ့ အတိုင်း
မကျင့်ကြံနိုင်ကြသေးပါဘူး။ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိအသုံးမချနိုင်သေးကြပါဘူး။ အဲဒီ
အတွက် အကျိုးအပြစ်တွေက ကျွန်တော်တို့မှန်းထားတဲ့ ‘နေရာ’တစ်ခုကို
မရောက်တော့တာပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ကိုးကွယ်တဲ့မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ အချိန်တွေကို
ဘယ်လိုအသုံးချခဲ့တယ်ဆိုတာကို (တစ်ဘဝသာသနာ) ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ
ကျမ်းပြုဆရာတော်က ဖော်ပြထားပါတယ်။ မြတ် ဗုဒ္ဓဟာ ‘၂၄’ နာရီမှာ ၁
နာရီနဲ့မိနစ် ၂၀ မျှသာ ကျန်းမာရေးအကျိုးငှာချန်ထားပြီး ၂၂ နာရီနဲ့ မိနစ် ၄၀

လုံးလုံးမရပ်မနားအများအကျိုးဆောင်ရွက်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကြောင့် တစ်နှစ်မှာ နာရီပေါင်း ၈၁၇၆ နာရီမျှ အလုပ်လုပ်တော်မူပြီးနောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့်တိုင်အောင် နာရီပေါင်း ၃၆၇၉၂၀ မျှ အလုပ်လုပ်သွားခဲ့ပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ‘ကမ္ဘာသမိုင်း’မှာ မည်သူမျှမယှဉ်နိုင်တဲ့ (စံ) လွန်သောပုဂ္ဂိုလ်ထူးတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။

ဘုရားဖြစ်တဲ့အချိန်မှာတောင် အချိန်ကိုတန်ဖိုးထားအသုံးချခဲ့တဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓဟာ ပါရမီဖြည့်စဉ် အလောင်းတော်ဘဝက မည်မျှအထိအချိန်ကို အကျိုးရှိရှိအသုံးပြုခဲ့တယ်ဆိုတာ ပြောပြစရာမလို တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ရရှိခဲ့တဲ့သင်ခန်းစာကတော့ အချိန်ကိုအကျိုးရှိရှိ အသုံးချမှသာ လျှင် ကျွန်တော်တို့လိုချင်တဲ့ ‘နေရာ’ ဆိုတာကိုရကြမှာပါ။ အဲဒီ အတွက် ကျွန်တော်အပါအဝင်အား လုံးသောနိုင်ငံသားတွေဟာ မိမိကိုယ်ပိုင်အချိန်ကို မဖြုန်းတီးဖို့လိုသလို သူတစ်ပါးအချိန်တွေကို လည်း မခိုးမိစေဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အချိန်ကိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုကြရမှာပါ။ ။

The Daily Eleven သတင်းစာ

(၁၁-၄-၂၀၁၄)

*